

המועצה הציבורית להורים בישראל

והפסיכולוגים החינוכיים

תמר ארז

מטרת רשימה זאת היא להציג בפניכם את המועצה הציבורית להורות, ולתאר את פעילותן של שלוש פסיכולוגיות חינוכיות בצוות הסתדרות הפסיכולוגים אותו מרכזת איריס ברנט, בעקבות החלטת יו"ר הפי, פרופ' דן זכאי והוועד המרכזי כי הפ"י תהיה שותפה בגוף זה. שמחתי על הקמת הפורום של אגף פסיכולוגיה בנושא הורות ובחירתנו של הפורום להתמקד בנושא "הפסיכולוג החינוכי כמקדם שותפות מיטיבה בין הורים למערכות החינוך". אני סבורה שלפורום זה של הפסיכולוגים החינוכיים ולמועצה מטרות משותפות והחבירה שלהם עשויה תרום למימוש, בנושא שותפות הורים ומערכות חינוך ובנושאים רבים נוספים.

המועצה הציבורית להורים בישראל היא התולדה של תהליך מתמשך שהחל בהובלת המחלקה להורים, משפחה והקהילה במשרד החינוך, בראשותה של הגב' רינה כהן ומכוון להעצים את ההורים בתפקידיהם המשפחתיים והחברתיים. ב-22.2.2006 נערכה וועידת ירושלים להורות, בהשתתפות למעלה מ-200 אנשי מקצוע- מנחי הורים, מורים, מרצים ובעלי תפקידים בכירים במערכת החינוך ובמערכות חברתיות וציבוריות. בוועידת ירושלים להורים שנערכה ב-9.4.2008 הוקמה המועצה הציבורית להורים בישראל. במסמך המצ"ב (**קובץ, לקישור**) מתוארים הרקע להקמת המועצה, מגילת היסוד שלה, הגופים השותפים בה, העקרונות המנחים, תכנית ותהליך העבודה שבמהלכה הוגדרו תחומי הפעילות, המבנה הארגוני, ונבחרו הסוגיות המרכזיות שבהן בחרו החברים לדיון ולגיבוש עמדות והמלצות. אני מביאה מתוך המסמך הנ"ל את עיקרי הדברים שנכללים בו:

ייעודה של המועצה הציבורית

לפעול עם ההורים ולמענם- להכרה בהם, לחיזוקם ולעיגון מעמדם. בהקמת המועצה מעורבים ארגונים וגופים רבים מתחומי החינוך והקהילה; גופים חברתיים, התנדבותיים ואף עסקיים. כולם שותפים לרעיון של קידום שינויים חברתיים וערכיים באמצעות העצמת ההורים ומיצובם במקום משפיע ומכבד במערכות חינוך וחברה.

מגילת היסוד

מצהירה על אמונותיה והנחות היסוד שלה, קובעת את מטרותיה ומגדירה את תפקידי המועצה:

- לשמש גוף מאגד, מתאם ומקדם שיתוף של כל הגורמים הפועלים בנושאי הורים ומשפחה.
- לקדם ולפתח תשתיות ארגוניות ותקציביות לקידום מעמד ההורים בישראל.
- לפתח מודעות בקרב הורים וקובעי מדיניות לחשיבות של למידת תפקידים הוריים ולרכישת מיומנויות הוריות.
- לקדם את החשיבה והידע בנושאי הורות ומשפחה מהיבטים רב תרבותיים ולהפיצם.

הסוגיות שנבחרו לדיון, לגיבוש עמדות והמלצות היו:

1. למה זקוקים הורים בישראל.
2. יחסי הורים מדינה- תפקיד המדינה בחיזוק ההורים בהעצמת האחריות ההורית.
3. הורים בעולם העבודה.
4. הורים לילדים עם צרכים מיוחדים.
5. הורות משמעותית במעבר תרבותי, ו-
6. הורים ומורים במערכת החינוך.

מאז הושלמו גם ניסוחי הצעות (נא ראו בקישורים) ל:

- הצהרת זכויות ההורה בישראל
- אמנת ישראל להורים

כיום הוועד המנהל מתכנן מפגש עם מובילי קבוצות הנושאים הללו על מנת לקבוע דרכי פעולה לקידום מימוש ההמלצות שהתקבלו בוועידה. בראש הוועד עומדים נציגי הורים : גבי פנינה צ'צ'יק ומר חוסיין חליילה, והכתובת שלה : moatzahorim@gmail.com.

צוות הפסיכולוגיות של הפ"י בנושא קשרים עם המועצה :

על רקע המעורבות רבת השנים של פסיכולוגים חינוכיים בעבודה פסיכו- חינוכית עם הורים, וגם בשימוש באמצעי ספרות ותקשורת לסוגיהם (עמירם רביב, עדנה כצנלסון, חיים עמית, דן קורין, הילי כוכבי, רונית פלוטניק ועוד רבים וטובים), אך טבעי הוא שלקריאתו של פרופ' זכאי בפסיכואקטואליה להתנדב לייצוג הפ"י במועצה שלוש מתוך ארבע המתנדבות היו פסיכולוגיות חינוכיות.

הצוות מטעם הפ"י כולל את: איריס ברנט, מרכזת (פסיכולוגית התפתחותית מומחית ומטפלת משפחתית בהסמכה), שגם מייצגת אותנו בוועד המנהל של המועצה. ועימה פועלות דר' רננה לוקס משפ"ח הרצליה מכוונת לפעול בנושא הורים במעבר תרבותי) אורנה נוימן, משפ"ח באר-שבע (ששמה לה למטרה לקדם שותפות הורים- מערכות חינוך) ואני (פסיכולוגית חינוכית והתפתחותית, בעבר מנהלת מכון שניאורסון בשפ"ח תל-אביב-יפו ומרכזת פורום הגיל הרך של שפ"י, וכיום יועצת ומפתחת עצמאית. אני גם חברה בוועד המנהל של המועצה להורים, כנציגת האגודה הישראלית למען הילד בגיל הרך). קיבלנו גם את הסכמתה של יהודית סולומון משפ"ח ירושלים שהייתה מעורבת בעבר, כמו גם ישי שליף בקבוצת ההורים לילדים עם צרכים מיוחדים, להמשיך ולתרום בנושא זה בעת הצורך.

הצוות שלנו למועצה הציבורית החל את פעילותו במגרש המקצועי של הפ"י: יצאנו בקול קורא לפסיכולוגים לקבל חומר מקצועי שנכתב להורים, וחומר לאנשי מקצוע שמכוון לקידום עבודתם עם הורים. יש באתר הפ"י דוגמאות ראשונות וכדאי ליצור קישור אליו. (אחראית על האתר הפרוייקטורית של הפ"י, אסתר ידגר), טלפון 052-5211418. במישור של הפ"י התחלנו לקבל חמרים ורשות של עמיתים שיש להם אתרים, וליצור קישורים אליהם.

עוד בדעתנו לבדוק עם פסיכולוגים באמצעות שאלון מה הצרכים שלהם בלמידה והכשרה לשיפור עבודתם הפסיכולוגית-החינוכית עם הורים באוכלוסיה הכללית במישורים של העצמה, חינוך הורים והתערבויות לקידום רווחה נפשית ומניעה על כל רמותיה (הפנייה היא לכלל עמיתינו, לאו דווקא הפסיכולוגים החינוכיים שבתכנית ההכשרה שלהם יש קורסים ייעודיים בנושא עבודה עם

הורים). ולבסוף, אנו בשלבים של הכנת מושב במסגרת כנס הפסיכולוגים של הפ"י שיתקיים ב- 2.7.2009 ויוקדש לעבודה עם הורים וכתובה עבורם " בגובה העיניים ".

ולבסוף, נשמח לשיתוף פעולה עם הפורום שלכם, ולקבוע דרכי קשר קבועות. בנושא שותפות הורים- מורים במערכת החינוך, הזכרתי את חברתנו אורנה שיכולה להיות המקשרת הטבעית. ולעצם העניין, הייתי שמחה אילו בכל מערכת חינוך היו נדרשים לקבוע אמנה שתכלול הצהרה על מדיניות ונוהגים ביחס לקשר עם הורים – דרכי שיתופם בנושאים הנוגעים לכלל הלומדים הקהילה, וכמובן ביחס לשיתופם בכל הנוגע לילדיהם שלהם. ברמת הפיתוח – רצוי לפתח סדנאות (שכן זה נושא שיש לטפל בו ברמה התנסותית שמאפשרת התייחסות רפלקטיבית לעמדות, אמונות, ורגשות) להורים לילדים בקבוצות הגיל השונות לגבי הקשר שלהם עם המחנכים של ילדם, ולמורים סדנאות נוסח " דיאלוג מורה- הורים".

לפסיכולוגים החינוכיים יש הרבה מה לתרום בתהליך זה של יצירת שותפויות מועילות של "המבוגרים האחראיים" . הפורום שלכם הוא בוודאי כתובת ראשונה בחשיבותה לקידום הנושא החשוב הזה.